

גיבוש ניסוי קצר-טווח ברוח החשיבה האג'ילית

מתווה עבודה- ניסוי ברוח החשיבה האג'ילית - גיבוש, ביצוע וניתוח

בהתנסות זו נשאף להגדיר ולהוציא לפועל מחזור ניסוי קצר (experimentation cycle):
ננסה מספר דרכי פעולה במקביל, ועל סמך התוצאות נוכל לקבל החלטה מהי הדרך העדיפה להתמודד עם הצורך או הבעיה המעסיקים אותנו בבית הספר.

שלב א': גיבוש הסוגיה שבה יתמקד הניסוי

במסגרת מהלך השינוי שבחרתם להוביל השנה, תתבקשו לגבש רעיון לניסוי קצר טווח של כמה כיווני פעולה במקביל, על מנת להכריע מה עובד יותר טוב.
הניסוי הנבחר נדרש לעמוד בקריטריונים הבאים:

מועיל ורלוונטי

- יש צורך בשיפור / בחשיבה מחודשת
- משהו 'לא עובד טוב' או יכול לעבוד טוב יותר/להיות אפקטיבי יותר.
- רלוונטיות ותועלת עכשווית לעשייה הבית ספרית
- זו אינה סוגיה היפותטית, היא ניצבת 'על שולחנכם' כעת.

מאפשר למידה

- יש כמה אפשרויות לפעולה: מספר נתיבים טובים ולגיטימיים שניתן לבחור מתוכם.
- יש התלבטות אמיתית מה לעשות / במה לבחור, ואין כרגע דרך להכריע על סמך הנתונים שבידיכם (אם כבר הכרעתם בליבכם כיצד תרצו לפעול - הניסוי מתייתר...)
- אין פתרון בדוק ביד: אין לכם ניסיון מובהק מהעבר לגבי הנתיב שבו כדאי לבחור. זוהי מציאות לא מוכרת, אין 'בקנה' פתרון מוכן שכבר הוכיח עצמו בעבר.

ישים בר ביצוע

- ניתן לנסות במקביל כמה נתיבים (בקבוצות שונות, במקומות שונים...)
- לדוגמה: התלבטות כיצד לנהל שיחה קשה עם איש צוות ספציפי - איננה מתאימה, משום שתוכלו לנהל אותה בסופו של דבר רק פעם אחת ובדרך אחת
- ניתן לנסות זאת בטווח הקצר, כלומר: לקבל תוצאות משמעותיות תוך שבוע-שבועיים (אין לבחור בעיה סבוכה שדורשת חודשים רבים לפענוח...)
- יש לרשותכם מספיק זמן לנסות זאת, כלומר: אינכם מחויבים לקבל הכרעה גורפת מיד.

רעיונות לדוגמה: פורמט של הפסקה, אופן השימוש במגרשים, שמירת ניקיון בשירותים, זמני שיעורים, פגישות צוות, אי עשיית שיעורי בית...

גיבוש ניסוי קצר-טווח ברוח החשיבה האג'ילית

שלב ב': הגדרת רכיבי הניסוי

כותרת השינוי שבחרתם להוביל השנה:

הסוגיה שבה בחרתם להתמקד בניסוי:

'שאלת החקר' - נסחו לעצמכם מה תרצו ללמוד מהניסוי:

← לדוגמה: כיצד לצמצם את אירועי האלימות המתרחשים בחזרה לכיתות בתום ההפסקה?

זירת הניסוי - ציינו היכן יתבצע הניסוי ומי קהל היעד שלו:

← לדוגמה - כל שכבת ג', 2 כיתות בשכבת ד', ישיבות הצוות של המורים המקצועיים...

מועד הניסוי ומשך הניסוי פרטו:

← לדוגמה: החל מיום חמישי הקרוב ולמשך שבוע שלם...

הדמויות המובילות את הניסוי (אילו אנשי צוות נבחרו ומהם השיקולים?)

מי?	מה השיקולים?

בעלי העניין שחשוב ליידע לקראת הניסוי

← לדוגמה: הורי הכיתה, אנשי צוות רלוונטיים נוספים...

מי?	מה השיקולים?

פרטי הניסוי

משתתפים ובעלי עניין

גיבוש ניסוי קצר-טווח ברוח החשיבה האג'ילית

הלמידה המבוקשת

אילו כיווני פעולה אנחנו עומדים לנסות במקביל?

.1

.2

נתונים – אילו נתונים נאסוף במהלך הניסוי / בעקבותיו? ממי נאסוף אותם? איך נאסוף אותם?

ציפיות – מה אנו מצפים ללמוד מתוצאות הניסוי? האם יש לנו השערה מוקדמת לגבי תוצאותיו?

תוצאות אפשריות/תרחישים אפשריים (לפחות שניים): מה נוכל להסיק בכל תרחיש?

תרחיש 1

תרחיש 2

מינימלי (minimal) –

אילו רכיבים פחות חיוניים ואפשר לוותר עליהם כרגע, כדי להוציא לפועל את הניסוי בהקדם?

בעל משמעות (Viable) –

אילו רכיבים חייבים להיכלל בניסוי? מה העיקר שעליו אסור לוותר?

MVP

גיבוש ניסוי קצר-טווח ברוח החשיבה האג'ילית

שלב ג': ניתוח תוצאות הניסוי (שלב זה מתרחש לאחר ביצוע הניסוי)

קבעו מראש עם הצוות הרלוונטי צומת של מפגש דיון וניתוח התוצאות עם תום הניסוי. במפגש יוצגו הנתונים והתוצאות שהתקבלו בניסוי ויתקיים ניתוח משותף של המסקנות והפעולות הנגזרות.

במפגש מומלץ לעשות שימוש בשאלות הבאות כדי לנתח את התוצאות:

מהן **תוצאות הניסוי** על סמך הנתונים שאספנו?

האם צפינו מראש את התוצאות או הופתענו?

מהו השלב הבא: האם ניתן לקבל הכרעה על סמך התוצאות, או שיש צורך במחזור ניסוי נוסף?

שלב ד': רפלקציה בצוות

קיימו עם הצוות רפלקציה אודות הפרוטוקול והתהליך כולו:

מה עבד היטב? האם המתודה שבה פעלנו הוכיחה עצמה כמועילה?

מה היה חסר? מה דורש דיוק? איך משפרים את הפרוטוקול הזה לקראת שימוש חוזר?

עם מה יצאנו? במה התהליך הזה תרם לנו?

המכון הישראלי למונהיגות בית ספרית.
المعهد الإسرائيلي للقيادة المدرسية

משרד החינוך
Ministry of Education
وزارة المعارف

גיבוש ניסוי קצר-טווח ברוח החשיבה האג'ילית